

Άννα Κατσιγιάννη

ΕΝΑΣ ΑΝΙΣΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ κατά τη δεκαετία του 1830, με έπαθλο την πατρότητα του πρώτου ελληνικού μυθιστορήματος, έχουν κάνει λόγο σε κείμενά τους οι προσηγούμενοι ομιλητές Άλκης Αγγέλου και Δημήτρης Τζιόβας, καθώς και η Λουκία Δρούλια. Ο Αγγέλου μιλά για «τρεις λογίους [Παναγιώτης Σούτσος, Ιάκωβος Πιτσιπίος, Γρηγόριος Παλαιολόγος] που σπεύδουν να διεκδικήσουν [...] τη θέση του πρώτου γεννήτορα»¹ ο Τζιόβας περιγράφει αυτή τη διεκδίκηση ως «έναν περίεργο συναγωνισμό»² η Δρούλια υπονοεί ένα είδος άμιλλας, όταν χρησιμοποιεί τη φράση «ο Αλέξανδρος [Σούτσος] θα σπεύσει να ακολουθήσει από κοντά» τον Παναγιώτη.³ Με την παρουσία ανακοίνωση επιχειρώ να δώσω μερικές επιπλέον πληροφορίες πάνω στο θέμα: πληροφορίες που αναφέρονται κυρίως στην εκδοτική διαδικασία των έργων, και οι οποίες, μαζί με τις ήδη υπάρχουσες, μας επιτρέπουν να χαρακτηρίσουμε την προσπάθεια ορισμένων συγγραφέων να εγκαινιάσουν το μυθιστορηματικό είδος στη λογοτεχνία μας ως έναν αγώνα δρόμου· ακριβέστερα, όπως θα δούμε, ως έναν αγώνα δρόμου μετ' εμποδίων, με τη διευκρίνηση ότι πρόκειται για αγώνα άνισο, αφού τα εμπόδια δεν είναι τα ίδια για όλους τους αγωνιζομένους. Χρονική αφετηρία αυτού του αγώνα μπορεί να θεωρηθεί το 1833, έτος κατά το οποίο αρχίζουν να γράφονται και ολοκληρώνονται ή συντίθενται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους ο *Λεάνδρος*, ο *Εξόριστος του 1831*, το *Παλληκάριον* και ενδεχομένως η *Ορφανή της Χίου*.

Για τα δύο τελευταία έργα τα στοιχεία είναι γνωστά. Ο Δημήτριος Ι. Πολέμης έχει περιγράψει την πορεία της συγγραφής και της εκτύπωσης του

